

6.3.2012

Turun peruspalvelulautakunta

turku äbo

Saap. 08-03-2012
Anl. 2893
Dno 2012
001

SELVITYS- JA KUULEMISPYYNTÖ HOITOTAKUUN TOTEUTUMISESTA ERIKOISSAIRAANHOIDOSSA

Säännökset

Aluehallintovirastojen ja Sosiaali- ja terveystieteiden valvontaviraston (Valviran) tehtävänä on huolehtia terveydenhuollon toiminnan ohjauksesta ja valvonnasta siten kuin siitä säädetään muun muassa kansanterveyslaissa (66/1972). Valvontaviranomaisilla on oikeus saada maksutta tehtäviensä suorittamista varten tarpeelliset tiedot ja selvitykset. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos julkaisee hoitoon pääsyn toteutumisesta koskevat seurantatiedot.

Terveydenhuoltolain (30.12.2010/1326) 52 § 2 momentin mukaan hoidon tarpeen arviointi on aloitettava kolmen viikon kuluessa siitä, kun lähete on saapunut kuntayhtymän sairaalaan tai muuhun erikoissairaanhoidon toteuttavaan toimintayksikköön. Vastaava säännös on sisältynyt 30.4.2011 saakka erikoissairaanhoidon lain 31 § 3 momenttiin. Terveydenhuoltolakiin on otettu lisäksi säännökset siitä, että jos hoidon tarpeen arviointi edellyttää erikoislääkärin arviointia tai erityisiä kuvantamis- tai laboratoriotutkimuksia, on arviointi ja tarvittavat tutkimukset toteutettava kolmen kuukauden kuluessa – lasten ja nuorten mielenterveyspalveluissa kuuden viikon kuluessa - siitä, kun lähete on saapunut sairaanhoitopiiriin sairaalaan tai muuhun erikoissairaanhoidon toteuttavaan toimintayksikköön (terveydenhuoltolaki 52 § 2 momentti ja 53 § 1 momentti).

Terveydenhuoltolain (1326/2010) 52 §:n 3 momentin mukaan hoidon tarpeen arvioinnin perusteella lääketieteellisesti, hammaslääketieteellisesti tai terveystieteellisesti tarpeelliseksi todettu hoito on järjestettävä ja aloitettava hoidon edellyttämä kiireellisyys huomioon ottaen kohtuullisessa ajassa, kuitenkin kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hoidon tarve on todettu. Lasten ja nuorten mielenterveyspalveluissa tehdyn hoidon tarpeen arvioinnin perusteella tarpeelliseksi todettu hoito on järjestettävä lain 53 §:n 2 momentin mukaan alle 23-vuotiaille hoidon edellyttämä kiireellisyys huomioon ottaen kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun hoidon tarve on todettu, jolleivät lääketieteelliset, hoidolliset tai muut vastaavat seikat muuta edellytä.

Edellä mainittuja hoitopääsyaikoja asiallisesti vastaavista hoitopääsyaajoista säädettiin 30.4.2011 saakka erikoissairaanhoidon lain 31 §:n 3 momentissa.

Asiassa saatu selvitys

Hoitoon pääsy

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen viimeisimmän selvityksen (31.12.2011) mukaan Turun kaupungin erikoissairaanhoidossa on ongelmia hoitoon pääsyyssä seuraavilla erikoisaloilla:

- psykiatria, erityisesti nuoris- ja lastenpsykiatria
- lastentaudit

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen selvityksen (31.12.2011) mukaan läheteistä on käsitelty yli kolmen viikon ajassa 36,4 prosenttia lastentautilien läheteistä ja 4,7 prosenttia lasten- ja nuorisopsykiatrian läheteistä. Ensimmäistä käyntiä on odottanut potilaista 5,3 prosenttia yli yhdeksänkymmentä vuorokautta nuoris- ja lastenpsykiatriassa ja 10 prosenttia psykiatrian potilaista. Aikaisempien Terveyden ja Hyvinvoinnin laitoksen selvitysten mukaan viiveitä on ollut aikaisemminkin psykiatriassa, kuten myös lasten ja nuorten psykiatriassa hoitoon pääsyyssä. Turun peruspalvelulautakunta on antanut selvityksen aikaisemmista viiveistä.

Harkittavat toimenpiteet

Erikoissairaanhoidon lain 52 § (22.12.2009/1548) mukaan jos erikoissairaanhoidon järjestämisessä tai toteuttamisessa havaitaan potilasturvallisuutta vaarantavia puutteita tai muita epäkohtia taikka toiminta on muutoin tämän lain tai terveydenhuoltolain vastaista, Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta tai aluehallintovirasto voi antaa määräyksen puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta. Määräystä annettaessa on asetettava määräaika, jonka kuluessa tarpeelliset toimenpiteet on suoritettava. Jos potilasturvallisuus sitä edellyttää, toiminta voidaan määrätä välittömästi keskeytettäväksi taikka toimintayksikön, sen osan tai laitteen käyttö kieltää välittömästi. (30.12.2010/1328)

Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta tai aluehallintovirasto voi velvoittaa sairaanhoitopiiriin kuntayhtymän noudattamaan 1 momentissa tarkoitettua määräystä sakon uhalla tai uhalla, että toiminta keskeytetään, taikka että toimintayksikön, sen osan tai laitteen käyttö kielletään.

Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunnan ja aluehallintoviraston päätöstä toiminnan keskeyttämisestä taikka toimintayksikön, sen osan tai laitteen käytön kieltämisestä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Erikoissairaanhoidon lain 53 § (22.12.2009/1548) mukaan jos erikoissairaanhoidon ohjauksen ja valvonnan yhteydessä todetaan, että sairaanhoitopiiriin kuntayhtymä on tämän lain tai terveydenhuoltolain mukaista toimintaa järjestäessään tai toteuttaessaan menetellyt virheellisesti tai jättänyt velvollisuutensa täyttämättä, voi So-

siaali- ja terveystalalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto antaa kuntayhtymälle tai virheellisestä toiminnasta vastuussa olevalle viran- tai toimenhaltijalle huomautuksen vastaisen varalle. (30.12.2010/1328)

Sosiaali- ja terveystalalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto voivat, jos asia ei anna aiheutta huomautukseen tai muihin toimenpiteisiin, kiinnittää valvottavan huomiota toiminnan asianmukaiseen järjestämiseen ja hyvän hallintotavan noudattamiseen.

Tässä pykälässä tarkoitettuun Sosiaali- ja terveystalalan lupa- ja valvontaviraston tai aluehallintoviraston antamaan huomautukseen ja huomion kiinnittämiseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Uhkasakkolain 22 § (5.12.2003/1025) mukaan asianosaiselle on ennen uhkasakon asettamista ja tuomitsemista taikka teettämis- tai keskeyttämisen asettamista ja täytäntöön pantavaksi määräämistä koskevan asian ratkaisemista varattava tilaisuus selityksen antamiseen siten kuin hallintolain (434/2003) 34 §:ssä säädetään.

Selvityspyyntö ja kuuleminen

Hallintolain 34 § mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Aluehallintovirasto varaa kunnalle mahdollisuuden antaa ennen asian ratkaisemista kirjallisen selityksen hoitoon pääsyn toteutumisesta Turun kaupungin erikoissairaanhoidossa.

Asian selvittämiseksi aluehallintovirasto pyytää Turun peruspalvelulautakuntaa antamaan selvityksensä. Selvityksestä tulee ilmetä erityisesti **nuoriso- ja lastenpsykiatriasta sekä lastentaudeista:**

- 1) Mikä on ko. erikoisalojen keskimääräinen läheteiden käsittelyaika?
- 2) Mistä syystä läheteiden käsittelyyn ottamisen viive on yli kolme viikkoa?
- 3) Otetaanko potilaaseen yhteys, jos lähete käsitellään vasta kolmen viikon kulluttua sen saapumisesta? Miten yhteydenotto tapahtuu?
- 4) Mihin toimenpiteisiin kunnassa on ryhdytty läheteiden käsittelyaikojen lyhentämiseksi ja miten toimenpiteissä on onnistuttu?
- 5) Läheteen käsittelyaika on vain yksi indikaattori arvioitaessa hoidon tarpeen arvioinnin toteutumista. Lisäksi pyydetään arvioimaan sitä, miten hoidon tarpeen arviointi toteutuu edellä tarkemmin yksilöidyillä erikoisaloilla?

Selvityksestä tulee ilmetä erityisesti **psykiatriasta sekä nuoriso- ja lastenpsykiatriasta:**

- 1) Mikä on hoitoon pääsyn odotusaika?
- 2) Mikä on ensimmäisen käynnin odotusaika?
- 3) Kasautuvatko pitkät odotusajat tiettyihin sairausryhmiin ja jos kasautuvat, mihin sairausryhmiin? Missä sairausryhmissä on pisimmät odotusajat?
- 4) Mistä pitkät odotusajat johtuvat?

- 5) Mihin toimenpiteisiin odotusaikojen lyhentämiseksi on ryhdytty ja miten toimenpiteissä on onnistuttu?
- 6) Tarjotaanko jonossa oleville potilaille mahdollisuutta saada hoitoa ostopalveluna kotimaasta toisesta julkisesta tai yksityisestä terveydenhuollon toimintayksiköstä tai ulkomailta?
- 7) Otetaanko potilaaseen yhteyttä, jos jonotusaika venyy aiemmin ilmoitetusta? Miten yhteydenotto tapahtuu?

Säädökset

Laki aluehallintovirastoista (896/2009) 4 §
Erikoissairaanhoidolaki (1062/1989) 5, 52, 53 ja 58 §
Terveydenhuoltolaki (1326/2010) 52 ja 53 §
Hallintolaki (434/2003) 34 §
Uhkasakkolaki (1113/1990) 22 §

Määräaika

Selitys on toimitettava Lounais-Suomen aluehallintovirastolle kirjallisesti 16.4.2012 mennessä. Asia voidaan määräajan kuluttua ratkaista, vaikka selitystä ei olisi annettu.

Lisätiedot

Lisätietoja antaa tarvittaessa kehittämisspäälikkö Ulla Peltola, puhelin 020 6361050 (keskus).

Kehittämisspäälikkö

Ulla Peltola

Jakelu

Turun peruspalvelulautakunta (saantitodistuksin)